

INSTITUUT VOOR BEWARING EN VERWERKING
VAN TUINBOUWPRODUCTEN

Haagsteeg 6 - Wageningen - telefoon 08370-2045

BULLETIN No. 41

JULI 1966

HET OPTIMALE OOGSTTIJDSTIP VOOR SPERZIEBONEN
door Ir. E. Steinbuch

Het onderzoek naar het optimale oogsttijdstip van sperziebonen, waarmee in 1964 is begonnen (zie bulletin no. 24) is in 1965 voortgezet met de rassen Prelude, Widusa en Cordon. Het ras Harvester, waarvan in het eerste jaar reeds duidelijk bleek in welk stadium het geoogst moest worden, is in 1965 vervangen door Cordon. De sperziebonen werden na het oogsten ingeblikt en ingevroren en als zodanig beoordeeld. Hierin werden opeenvolgende rijpheidstadia, van zeer jong tot overrijp, betrokken, waarbij van de drie rassen bruikbare gegevens werden verzameld, die als rijpheidscriteria kunnen dienen.

Tabel 1. Enkele gegevens van het ras Prelude bij opéénvolgende rijpheidstadia

oogst- datum	opbrengst t/ha II	zaad (%)	25 bonen- gewicht (g)	Sortering (%)			analyse vers produkt			kwaliteit		Opm.	
				6, 4-8, 4	8, 2-10	10	droge stof %	A. I. S. %	ruw vezel	blik	d. v.		
20/8	15,1	7,2	102,7	32,3			11,34	6,85	1,59	g	g		
					57,8			11,60	7,86	1,92	g		g
				mengmonster			10,84	6,80	1,38				
24/8	16,6	9,8	103,2	19,5	64,9	12,2	12,63	8,62	1,83	g	g	opt. voor diepv.	
				mengmonster			12,00	7,92	1,53				
31/8	16,8	18,5	123,3	9,3	53,0		15,24	11,48	2,12	g	g	opt. voor inbl.	
						36,2	16,50	12,64	2,24	m-g	m		
mengmonster							13,00	9,28	1,86				
3/9	16,7	22,9		6,8	47,1		16,34	12,08	2,24	m	m		
						45,4	17,82	13,24	2,48				
mengmonster							15,14	11,61	2,02	m	m		

Bovenstaande cijfers geven een indruk van het rijpheidsverloop in 14 dagen en bevestigen dat sperziebonen voor diepvriezen eerder geoogst moeten worden dan voor inblikken (steriliseren). Dit wordt veroorzaakt, door de ongeschiktheid van grove bonen (>10 mm) voor het diepvriezen. De kwaliteit van deze bonen valt na steriliseren nog wel mee, tenzij het gewas als zodanig te laat is geoogst.

459230

Uitgaande van de gegevens, zoals uit tabel 1, kan men tot normen komen voor het optimale oogsttijdstip van de verschillende bonerassen.

Tabel 2. Enkele normen voor het optimale oogsttijdstip van sperziebonen

ras verwerking criterium	Prelude		Widusa		Cordon	
	steriliseren	diepvriezen	steriliseren	diepvriezen	steriliseren	diepvriezen
Zaad (%)	18 %	10 %	16 %	13 %	12 %	12 %
25 bonen gewicht (g)	+ 120	+ 100	135	120	130	130
verhouding sorte- ring 8, 2-10 mm% > 10 mm%	55/30	65/15	45/40	65/15	40/50	40/50
droge stof %	13	12	14	12	13	13
A.I.S. %	9	8	7,5	6,7	8,5	8,5

Deze gegevens moeten met de nodige voorzichtigheid worden gehanteerd. De normen voor het optimale oogsttijdstip kunnen per ras aanzienlijk verschillen. Deze hangen bovendien af van het oogstjaar en/of klimaat (bulletin no. 24). Het valt op, dat het ras Widusa ondanks een hoger zaad % en een hoger 25-bonengewicht dan Prelude en Cordon een lager A.I.S.-gehalte heeft. De betrekkelijk gunstige wijze waarop het ras Cordon naar voren komt, dient met enig voorbehoud te worden beoordeeld, vooral wat diepvriezen betreft.

Het onderzoek vond plaats in samenwerking met het P.A.W. te Wageningen.